

ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА

Дронова М.Л.

*молодший науковий співробітник,
Інститут фармакології та токсикології
Національної академії медичних наук України*

Дуплій А.А.

*студентка,
Київський національний торговельно-економічний університет*

ЕКОНОМІЧНА ДОСТУПНІСТЬ ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ АНТИБАКТЕРІАЛЬНИХ ПРЕПАРАТІВ ПРИ ЛІКУВАННІ ГОСТРИХ РИНОСИНУСІТІВ

Однією із складових витрат бюджету держави та особистого бюджету людини – витрати на охорону здоров'я. Згідно з даними дослідження щодо витрат на закупівлю ліків для домашньої аптечки, проведеного компанією «Холдинг STADA CIS», 24,0% опитаних осіб можуть виділити зі свого бюджету на суму до 30 грн., 26,0% – від 30 до 60 грн., 23,0% – від 60 до 120 грн. Більше 120 грн. (120–200 грн. та більше 200 грн.) згодні витратити на лікарські препарати по 13,0% респондентів [1]. Наведені дані свідчать, що значна частина опитаних українців (72,0%) в змозі і готові виділити зі свого особистого бюджету на поповнення домашньої аптечки до 120 грн., що ймовірно, пов'язано з рівнем оплати праці. Так, згідно з даними Державної служби статистики України показник середньомісячної заробітної плати за регіонами за період початку 2016 року становить 4362 грн., заборгованість по заробітній платі на початок 2016 року складає 104,2 тис. грн. [2].

Окрім витрат на поповнення домашньої аптечки, населення змушене витратити кошти на лікування як гострих, так і хронічних захворювань. Одними із хвороб, при яких необхідно застосовувати лікарські засоби є респіраторні вірусні інфекції (грип та ГРВІ), якими щорічно страждають близько 1 млн. осіб [6]. Гострі респіраторні вірусні інфекції нерідко обумовлюють різноманітні ускладнення, зокрема риносинусит, який виявляється у 2,0% пацієнтів, які хворіли на ГРВІ. Для лікування хворих на риносинусит у клінічній практиці застосовують комплекс заходів, які передбачають застосування антимікробних препаратів. Лікування гострого риносинуситу відбувається за допомогою наступних пероральних препаратів: амоксицилін або амоксицилін/клавуланова кислота, цефуроксим аксетил, азитроміцин, кларитроміцин, левофлоксацин [3, с. 69]. Лікування пацієнтів з риносинуситом включає як клінічний, так і економічний аспекти, при цьому важливе значення мають фармакоекономічні дослідження, оскільки

дозволяють оптимізувати медикаментозну терапію без зниження її якості, а також витрати на її проведення.

Метою нашої роботи було оцінити економічну доступність антибактеріальних препаратів, які застосовуються при терапії гострих риносинуситів.

Для визначення вартості лікарських препаратів, які призначаються пацієнтам з гострим риносинуситом, враховували ціну, затверджену Міністерством охорони здоров'я України [4].

Для визначення економічної доступності препаратів використовувався модифікований коефіцієнт адекватності платоспроможності [5].

$$Ca.s. = \frac{\bar{P}}{Wa.w.} \times 100\%$$

де Ca. s. – коефіцієнт адекватності платоспроможності;

$\bar{P}$ – найнижча роздрібна ціна курсу лікування препаратом;

Wa.w. – середня заробітна платня за відповідний період часу.

Згідно з даними Міністерства охорони здоров'я України, визначено ціни антибіотиків, які застосовуються перорально при лікуванні гострого риносинуситу: амоксицилін – (51,43 грн. – 72,51 грн.); амоксицилін/клавуланат – (61,29 грн. – 250,74 грн.); цефуроксим аксетил – (99,21 грн. – 153,22 грн.); азитроміцин – (25,74 грн. – 137,84 грн.); кларитроміцин – (32,00 грн. – 324,91 грн.); левофлоксацин – (70,00 грн. – 1540,94 грн.).

Встановлено, що серед представлених препаратів найдорожчим є курс терапії із застосуванням препарату «Левовфлоксацин» – 1540,94 грн., а доступнішим – «Азитроміцин» – 25,74 грн. Діапазон цін дозволяє вибрати препарати, виходячи з матеріальних можливостей платника.

Використовуючи модифікований коефіцієнт адекватності платоспроможності визначено економічну доступність препаратів, а саме:

амоксицилін – 1,18%

амоксицилін/клавуланат – 1,40%

цефуроксим аксетил – 2,27%

азитроміцин – 0,59%

кларитроміцин – 0,73%

левофлоксацин – 1,60%

Дане дослідження кероване наступним: чим менший коефіцієнт адекватності платоспроможності, тим менше коштує курс лікування певним препаратом.

Виходячи з вищенаведених розрахунків, встановлено, що курс лікування гострого риносинуситу азитроміцином буде складати 0,59 одноденної заробітної платні, а застосування цефуроксиму аксетилу – 2,27.

Отже, цінова політика ряду препаратів, що використовується для лікування гострого риносинуситу становить: 25,74 грн. – 1540,94 грн. На фармацевтичному ринку існує можливість вибору економічно доступних препаратів для населення України. Результат аналізу свідчить про економічну

доступності препаратів на ринку України для населення із середньою заробітною платою.

Список використаних джерел:

1. Украинцы ответили, сколько они тратят на лекарства // Medicus Amicus. – 2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.medicusamicus.com
2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Шкорботун В.А. Гострі запальні захворювання приносних синусів / В. А. Шкорботун // Український медичний часопис. – 2014. – № 2. – С. 67–70.
4. Міністерство охорони здоров'я [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.moz.gov.ua>
5. Мнушко З. Н. Теория и практика маркетинговых исследований в фармации / З. Н. Мнушко, И. В. Пестун. – Харьков: НФаУ, 2008. – С. 15–22.
6. Дранник Г. Н. Клиническая иммунология и аллергология / Дранник Г. Н. – Одесса: АстроПринт. – 1999. – 604 с.

Сало Я.В.

аспірант,

Одеський національний економічний університет

ФУНКЦІЇ СЕРЕДНЬОГО КЛАСУ В РИНКОВОМУ СУСПІЛЬСТВІ

В країнах з розвинутою ринковою економікою та демократичним політичним устроєм середній клас представляє собою частину суспільства, яка займає статусні позиції між верхніми та нижніми прошарками суспільства. За різними даними, середній клас в країнах з ринковою економікою складає 50-75% зайнятих [1, с. 49].

Середній клас грає особливу роль в суспільстві. До середнього класу, як правило, належить та частина населення, яка є економічно незалежною і, яка має яскраво виражену професійну орієнтацію.

У сучасних розвинених суспільствах соціальну структуру схематично можна представити у вигляді ромба, верхню і нижню частини якого утворюють, відповідно, еліта та бідні верстви, а проміжну, яка є значною та перевищує попередні дві за чисельністю, – середній клас. В соціальній структурі формується широкий середній соціальний прошарок, наслідком чого є подолання полярності, скорочення меж соціальної диференціації [3].

В країнах з ринковою економікою середній клас в змозі усвідомити свої цілі та донести їх політичною мовою. Представники цього класу в більшій мірі формують моральні стандарти суспільства, оскільки завдяки своїй чисельності, мають змогу домінувати в судовій системі, політичних та релігійних організаціях.

Вивченням та обґрунтуванням функцій середнього класу займаються О. Александрова, Н. Коваліско, Т. Кір'ян, В. Кижеватова, М. Шаповал, Т. Заславська, Н. Тихонова та ін.